

Xá Lợi Tử! Bồ thí Ba-la-mật-đa là vô nhiễm, cũng không tan mất; tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tinh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn tịnh lự là vô nhiễm, cũng không tan mất; bốn vô lượng, bốn định vô sắc là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tám giải thoát là vô nhiễm, cũng không tan mất; tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn niệm trụ là vô nhiễm, cũng không tan mất; bốn chánh đoạn, bốn thân túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp môn giải thoát không là vô nhiễm, cũng không tan mất; pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện là vô nhiễm, cũng không tan mất. Xá Lợi Tử! Năm loại mắt là vô nhiễm, cũng không tan mất; sáu phép thần thông là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Mười lực của Phật là vô nhiễm, cũng không tan mất; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Trí nhất thiết là vô nhiễm, cũng không tan mất; trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp không quên mất là vô nhiễm, cũng không tan mất; tánh luôn luôn xả là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tất cả pháp môn Đà-la-ni là vô nhiễm, cũng không tan mất; tất cả pháp môn Tam-ma-địa là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc Cự hỷ là vô nhiễm, cũng không tan mất; bạc Ly cầu, bạc Phát quang, bạc Diệm tuệ, bạc Cự nan thắng, bạc Hiện tiền, bạc Viễn hành, bạc Bất động, bạc Thiện tuệ, bạc Pháp vân là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc phàm phu là vô nhiễm, cũng không tan mất; bạc chủng tánh, bạc Đệ bát, bạc Cự kiến, bạc Bạc, bạc Ly dục, bạc Dĩ biện, bạc Độc-giác, bạc Bồ-tát, bạc Như Lai là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thanh-văn thừa là vô nhiễm, cũng không tan mất; Độc-giác thừa, Đại-thừa là vô nhiễm, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là các pháp cũng vậy, đều không có tự tánh.

Lại nữa, Xá Lợi Tử! Các pháp là thanh tịnh, cũng không tan mất. Vì sao? Vì nếu pháp là thanh tịnh, thì không có tánh chấm dứt.

Khi ấy, Xá Lợi Tử hỏi Thiện Hiện: Pháp nào là thanh tịnh, cũng không tan mất?

Thiện Hiện đáp: Xá Lợi Tử! Sắc là thanh tịnh, cũng không tan mất; thọ, tưởng, hành, thức là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhãn xứ là thanh tịnh, cũng không tan mất; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Sắc xứ là thanh tịnh, cũng không tan mất; thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhãn giới là thanh tịnh, cũng không tan mất; sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhĩ giới là thanh tịnh, cũng không tan mất; thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tỷ giới là thanh tịnh, cũng không tan mất; hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thiệt giới là thanh tịnh, cũng không tan mất; vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thân giới là thanh tịnh, cũng không tan mất; xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Ý giới là thanh tịnh, cũng không tan mất; pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Địa giới là thanh tịnh, cũng không tan mất; thủy, hỏa, phong, không, thức giới là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thánh đế khổ là thanh tịnh, cũng không tan mất; Thánh đế tập, diệt, đạo là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Vô minh là thanh tịnh, cũng không tan mất; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Cái không nội là thanh tịnh, cũng không tan mất; cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn,

cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đôi khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bồ thí Ba-la-mật-đa là thanh tịnh, cũng không tan mất; tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn tịnh lực là thanh tịnh, cũng không tan mất; bốn vô lượng, bốn định vô sắc là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tám giải thoát là thanh tịnh, cũng không tan mất; tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn niệm trụ là thanh tịnh, cũng không tan mất; bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp môn giải thoát không là thanh tịnh, cũng không tan mất; pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Năm loại mắt là thanh tịnh, cũng không tan mất; sáu phép thần thông là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Mười lực của Phật là thanh tịnh, cũng không tan mất; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Trí nhất thiết là thanh tịnh, cũng không tan mất; trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp không quên mất là thanh tịnh, cũng không tan mất; tánh luôn luôn xả là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tất cả pháp môn Đà-la-ni là thanh tịnh, cũng không tan mất; tất cả pháp môn Tam-ma-địa là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc Cự hỷ là thanh tịnh, cũng không tan mất; bạc Ly cầu, bạc Phát quang, bạc Diệm tuệ, bạc Cự nan thắng, bạc Hiện tiền, bạc Viễn hành, bạc Bất động, bạc Thiện tuệ, bạc Pháp vân là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc phàm phu là thanh tịnh, cũng không tan mất; bạc chủng tánh, bạc Đệ bát, bạc Cự kiến, bạc Bạc, bạc Ly dục, bạc Dĩ

biện, bậc Độc-giác, bậc Bồ-tát, bậc Như Lai là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thanh-văn thừa là thanh tịnh, cũng không tan mất; Độc-giác thừa, Đại-thừa là thanh tịnh, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là các pháp cũng vậy, đều không có tự tánh.

Lại nữa, Xá Lợi Tử! Các pháp là xuất thế gian, cũng không tan mất. Vì sao? Vì nếu pháp là xuất thế gian, thì không có tánh chấm dứt.

Khi ấy, Xá Lợi Tử hỏi Thiện Hiện: Pháp nào là xuất thế gian, cũng không tan mất?

Thiện Hiện đáp: Xá Lợi Tử! Sắc là xuất thế gian, cũng không tan mất; thọ, tưởng, hành, thức là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhãn xứ là xuất thế gian, cũng không tan mất; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Sắc xứ là xuất thế gian, cũng không tan mất; thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhãn giới là xuất thế gian, cũng không tan mất; sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhĩ giới là xuất thế gian, cũng không tan mất; thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tỷ giới là xuất thế gian, cũng không tan mất; hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thiệt giới là xuất thế gian, cũng không tan mất; vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thân giới là xuất thế gian, cũng không tan mất; xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Ý giới là xuất thế gian, cũng không tan mất; pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Địa giới là xuất thế gian, cũng không tan mất; thủy, hỏa, phong, không, thức giới là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thánh đế khổ là xuất thế gian, cũng không tan mất; Thánh đế tập, diệt, đạo là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Vô minh là xuất thế gian, cũng không tan mất; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Cái không nội là xuất thế gian, cũng không tan mất; cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bồ thí Ba-la-mật-đa là xuất thế gian, cũng không tan mất; tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn tịnh lự là xuất thế gian, cũng không tan mất; bốn vô lượng, bốn định vô sắc là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tám giải thoát là xuất thế gian, cũng không tan mất; tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn niệm trụ là xuất thế gian, cũng không tan mất; bốn chánh đoạn, bốn thân tức, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp môn giải thoát không là xuất thế gian, cũng không tan mất; pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Năm loại mắt là xuất thế gian, cũng không tan mất; sáu phép thần thông là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Mười lực của Phật là xuất thế gian, cũng không tan mất; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Trí nhất thiết là xuất thế gian, cũng không tan mất; trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp không quên mất là xuất thế gian, cũng không tan mất; tánh luôn luôn xả là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tất cả pháp môn Đà-la-ni là xuất thế gian, cũng không tan mất; tất cả pháp môn Tam-ma-địa là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc Cự hỷ là xuất thế gian, cũng không tan mất; bạc Ly cầu, bạc Phát quang, bạc Diệm tuệ, bạc Cự nan thắng, bạc Hiện tiền, bạc Viễn hành, bạc Bất động, bạc Thiện tuệ, bạc Pháp vân là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc phàm phu là xuất thế gian, cũng không tan mất; bạc chủng tánh, bạc Đệ bát, bạc Cự kiến, bạc Bạc, bạc Ly dục, bạc Dĩ biện, bạc Độc-giác, bạc Bồ-tát, bạc Như Lai là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thanh-văn thừa là xuất thế gian, cũng không tan mất; Độc-giác thừa, Đại-thừa là xuất thế gian, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là các pháp cũng vậy, đều không có tự tánh.

Lại nữa, Xá Lợi Tử! Các pháp là vô vi, cũng không tan mất. Vì sao? Vì nếu pháp là vô vi, thì không có tánh chấm dứt.

Khi ấy, Xá Lợi Tử hỏi Thiện Hiện: Pháp nào là vô vi, cũng không tan mất?

Thiện Hiện đáp: Xá Lợi Tử! Sắc là vô vi, cũng không tan mất; thọ, tưởng, hành, thức là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhân xứ là vô vi, cũng không tan mất; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Sắc xứ là vô vi, cũng không tan mất; thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhân giới là vô vi, cũng không tan mất; sắc giới, nhân thức giới và nhân xúc cùng các thọ do nhân xúc làm duyên sanh ra là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Nhĩ giới là vô vi, cũng không tan mất; thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tỷ giới là vô vi, cũng không tan mất; hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thiệt giới là vô vi, cũng không tan mất; vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thân giới là vô vi, cũng không tan mất; xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Ý giới là vô vi, cũng không tan mất; pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Địa giới là vô vi, cũng không tan mất; thủy, hỏa, phong, không, thức giới là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thánh đế khổ là vô vi, cũng không tan mất; Thánh đế tập, diệt, đạo là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Vô minh là vô vi, cũng không tan mất; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Cái không nội là vô vi, cũng không tan mất; cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đổi khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bồ thí Ba-la-mật-đa là vô vi, cũng không tan mất; tịnh giới, an nhẫn, tịnh tấn, tịnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn tịnh lực là vô vi, cũng không tan mất; bốn vô lượng, bốn định vô sắc là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tám giải thoát là vô vi, cũng không tan mất; tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bốn niệm trụ là vô vi, cũng không tan mất; bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp môn giải thoát không là vô vi, cũng không tan mất; pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện là vô vi, cũng không tan mất. Xá Lợi Tử! Năm loại mắt là vô vi, cũng không tan mất; sáu phép thần thông là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Mười lực của Phật là vô vi, cũng không tan mất; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Trí nhất thiết là vô vi, cũng không tan mất; trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Pháp không quên mất là vô vi, cũng không tan mất; tánh luôn luôn xả là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Tất cả pháp môn Đà-la-ni là vô vi, cũng không tan mất; tất cả pháp môn Tam-ma-địa là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc Cự hỷ là vô vi, cũng không tan mất; bạc Ly cầu, bạc Phát quang, bạc Diêm tuệ, bạc Cự nan thắng, bạc Hiện tiền, bạc Viễn hành, bạc Bất động, bạc Thiện tuệ, bạc Pháp vân là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Bạc phàm phu là vô vi, cũng không tan mất; bạc chủng tánh, bạc Đệ bát, bạc Cụ kiến, bạc Bạc, bạc Ly dục, bạc Dĩ biện, bạc Độc-giác, bạc Bồ-tát, bạc Như Lai là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Thanh-văn thừa là vô vi, cũng không tan mất; Độc-giác thừa, Đại-thừa là vô vi, cũng không tan mất.

Xá Lợi Tử! Do duyên cố này, nên tôi nói là các pháp cũng vậy, đều không có tự tánh.

Lại nữa, Xá Lợi Tử! Tất cả pháp chẳng phải thường, chẳng phải hoại.

Khi ấy, Xá Lợi Tử hỏi Thiện Hiện: Vì sao tất cả pháp chẳng phải thường, chẳng phải hoại?

Thiện Hiện đáp: Xá Lợi Tử! Sắc chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; thọ, tưởng, hành, thức chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Nhãn xứ chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Sắc xứ chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Nhãn giới chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Nhĩ giới chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Tỷ giới chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Thiết giới chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Thân giới chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Ý giới chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Địa giới chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; thủy, hỏa, phong, không, thức giới chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Thánh đế khổ chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; Thánh đế tập, diệt, đạo chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Vô minh chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Cái không nội chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Bồ thí Ba-la-mật-đa chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Bốn tịnh lự chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; bốn vô lượng, bốn định vô sắc chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Tám giải thoát chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; tám thẳng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Bốn niệm trụ chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; bốn chánh đoạn, bốn thân túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Pháp môn giải thoát không chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Năm loại mắt chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; sáu phép thần thông chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Mười lực của Phật chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Trí nhất thiết chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Pháp không quên mất chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; tánh luôn luôn xả chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Tất cả pháp môn Đà-la-ni chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; tất cả pháp môn Tam-ma-địa chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Bạc Cự hỷ chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; bạc Ly cầu, bạc Phát quang, bạc Diệm tuệ, bạc Cự nan thắng, bạc Hiện tiền, bạc Viễn hành, bạc Bất động, bạc Thiện tuệ, bạc Pháp vân chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Bạc phàm phu chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; bạc chủng tánh, bạc Đệ bát, bạc Cụ kiến, bạc Bạc, bạc Ly dục, bạc Dĩ biện, bạc Độc-giác, bạc Bồ-tát, bạc

Như Lai chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Thanh-văn thừa chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy; Độc-giác thừa, Đại-thừa chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Nói tóm lại, tất cả pháp thiện chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy. Tất cả pháp phi thiện chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy. Tất cả pháp hữu ký chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy. Tất cả pháp vô ký chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy. Tất cả pháp hữu lậu chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy. Tất cả pháp vô lậu chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy. Tất cả pháp hữu vi chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy. Tất cả pháp vô vi chẳng phải thường, chẳng phải hoại. Vì sao? Vì bản tánh là như vậy.

Xá Lợi Tử! Do duyên cơ này, nên tôi nói là các pháp cũng như vậy, đều không có tự tánh.

Lúc bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện lại đáp lời Xá Lợi Tử: Như Tôn giả đã hỏi, vì duyên cơ gì mà nói sắc v.v... các pháp rốt ráo chẳng sanh?

Xá Lợi Tử! Bản tánh của sắc rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của thọ, tưởng, hành, thức rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của sắc cho đến thức chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của nhãn xứ rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của nhãn xứ cho đến ý xứ chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của sắc xứ rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của sắc xứ cho đến pháp xứ chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của nhãn giới rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của nhãn giới cho đến các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của nhĩ giới rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của nhĩ giới cho đến các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của tỷ giới rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của tỷ giới cho đến các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của thiệt giới rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của thiệt giới cho đến các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của thân giới rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của thân giới cho đến các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của ý giới rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của ý giới cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của địa giới rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của thủy, hỏa, phong, không, thức giới rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của địa giới cho đến thức giới chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của Thánh đế khổ rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của Thánh đế tập, diệt, đạo rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của Thánh đế khổ cho đến Thánh đế đạo chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của vô minh rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của hành, thức, danh sắc, lục xứ,

xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của vô minh cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của cái không nội rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đối khác, cái không bốn tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của cái không nội cho đến cái không không tánh tự tánh chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của bốn thí Ba-la-mật-đa rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của bốn thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của bốn tịnh lự rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của bốn vô lượng, bốn định vô sắc rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của tám giải thoát rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của tám giải thoát cho đến mười biến xứ chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của bốn niệm trụ rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của pháp môn giải thoát không rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của pháp môn giải

thoát không, pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của năm loại mắt rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của sáu phép thần thông rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của năm loại mắt, sáu phép thần thông chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của mười lục Phật rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của mười lục Phật cho đến mười tám pháp Phật bất cộng chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của trí nhất thiết rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của pháp không quên mất rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của tánh luôn luôn xả rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của pháp không quên mất thất, tánh luôn luôn xả chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của tất cả pháp môn Đà-la-ni rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của tất cả pháp môn Tam-ma-địa rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của tất cả pháp môn Đà-la-ni, tất cả pháp môn Tam-ma-địa chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của bậc Cực hỷ rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của bậc Cực hỷ cho đến bậc Pháp vân chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của bậc phàm phu rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của bậc Chủng tánh, bậc Đê bát, bậc Cụ kiến, bậc Bạc, bậc Ly dục, bậc Dĩ biện, bậc Độc-giác, bậc Bồ-tát, bậc Như Lai rất ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của bậc phàm phu cho đến bậc Như Lai chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của Thanh-văn thừa rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Bản tánh của Độc-giác thừa, Đại-thừa rốt ráo chẳng sanh. Vì sao? Vì chẳng phải được tạo tác. Tại sao? Tại vì tác giả của Thanh-văn thừa, Độc-giác thừa, Đại-thừa chẳng thể nắm bắt được.

Xá Lợi Tử! Do duyên có này, nên tôi nói là sắc v.v... các pháp rốt ráo chẳng sanh.

Lúc bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện lại đáp lời Xá Lợi Tử: Như lời Tôn giả đã hỏi, vì duyên có gì mà nói là nếu rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng gọi là sắc v.v...?

Xá Lợi Tử! Đúng vậy! Đúng vậy! Nếu rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng gọi là sắc v.v... Vì sao? Xá Lợi Tử! Vì bản tánh của sắc là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là sắc.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của thọ, tưởng, hành, thức là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là thọ, tưởng, hành, thức.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của nhãn xứ là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là nhãn xứ.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của sắc xứ là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là sắc xứ.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của nhãn giới là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là nhãn giới.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là sắc giới cho đến các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của nhĩ giới là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là nhĩ giới.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là thanh giới cho đến các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của tỷ giới là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là tỷ giới.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là hương giới cho đến các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của thiệt giới là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là thiệt giới.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là vị giới cho đến các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của thân giới là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là thân giới.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là xúc giới cho đến các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của ý giới là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là ý giới.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là pháp giới cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của địa giới là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là địa giới.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của thủy, hỏa, phong, không, thức giới là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là thủy, hỏa, phong, không, thức giới.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của Thánh đế khổ là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là Thánh đế khổ.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của Thánh đế tập, diệt, đạo là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là Thánh đế tập, diệt, đạo.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của vô minh là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là vô minh.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt,

nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là hành cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của cái không nội là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là cái không nội.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thẳng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tán mạn, cái không không đối khác, cái không bốn tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là cái không ngoại cho đến cái không không tánh tự tánh.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của bố thí Ba-la-mật-đa là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là bố thí Ba-la-mật-đa.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của bốn tịnh lự là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là bốn tịnh lự.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của bốn vô lượng, bốn định vô sắc là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là bốn vô lượng, bốn định vô sắc.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của tám giải thoát là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là tám giải thoát.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày

ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là tám thẳng xứ cho đến mười biến xứ.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của bốn niệm trụ là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là bốn niệm trụ.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của bốn chánh đoạn, bốn thân tức, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là bốn chánh đoạn cho đến tám chi thánh đạo.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của pháp môn giải thoát không là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là pháp môn giải thoát không.

Xá Lợi Tử! Bản tánh của pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện là không. Nếu bản tánh của pháp là không, thì chẳng thể bày ra nào là sanh, nào là diệt, nào là trụ, nào là dị. Do duyên có này, nên nếu là rốt ráo chẳng sanh, thì chẳng thể gọi là pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện.

Quyển Thứ 69

HẾT